

Wszystkie materiały tworzone i przekazywane przez Wykładowców NPDN PROTOTO są chronione prawem autorskim i przeznaczone wyłącznie do użytku prywatnego.

NIEPUBLICZNA PLACÓWKA DOSKONALENIA NAUCZYCIELI PROTOTO WE WROCŁAWIU

MATERIAŁY
Z KURSU KWALIFIKACYJNEGO

www.prototo.pl

DZIECI WYKAZUJĄCE TRUDNOŚCI W NAUCE SZKOLEJ

SPECJALNE POTRZEBY EDUKACYJNE:

- **Niepełnosprawność (zaburzenia ruchowe, wzrokowe, słuchowe, niepełnosprawność intelektualna)**
- **Choroby przewlekłe**
- **Całościowe i sprzężone zaburzenia rozwojowe (np. autyzm)**
- **Wybitne uzdolnienia**
- **Specyficzne trudności w uczeniu się (dysleksja rozwojowa)**
- **Zaburzenia zachowania i emocji**

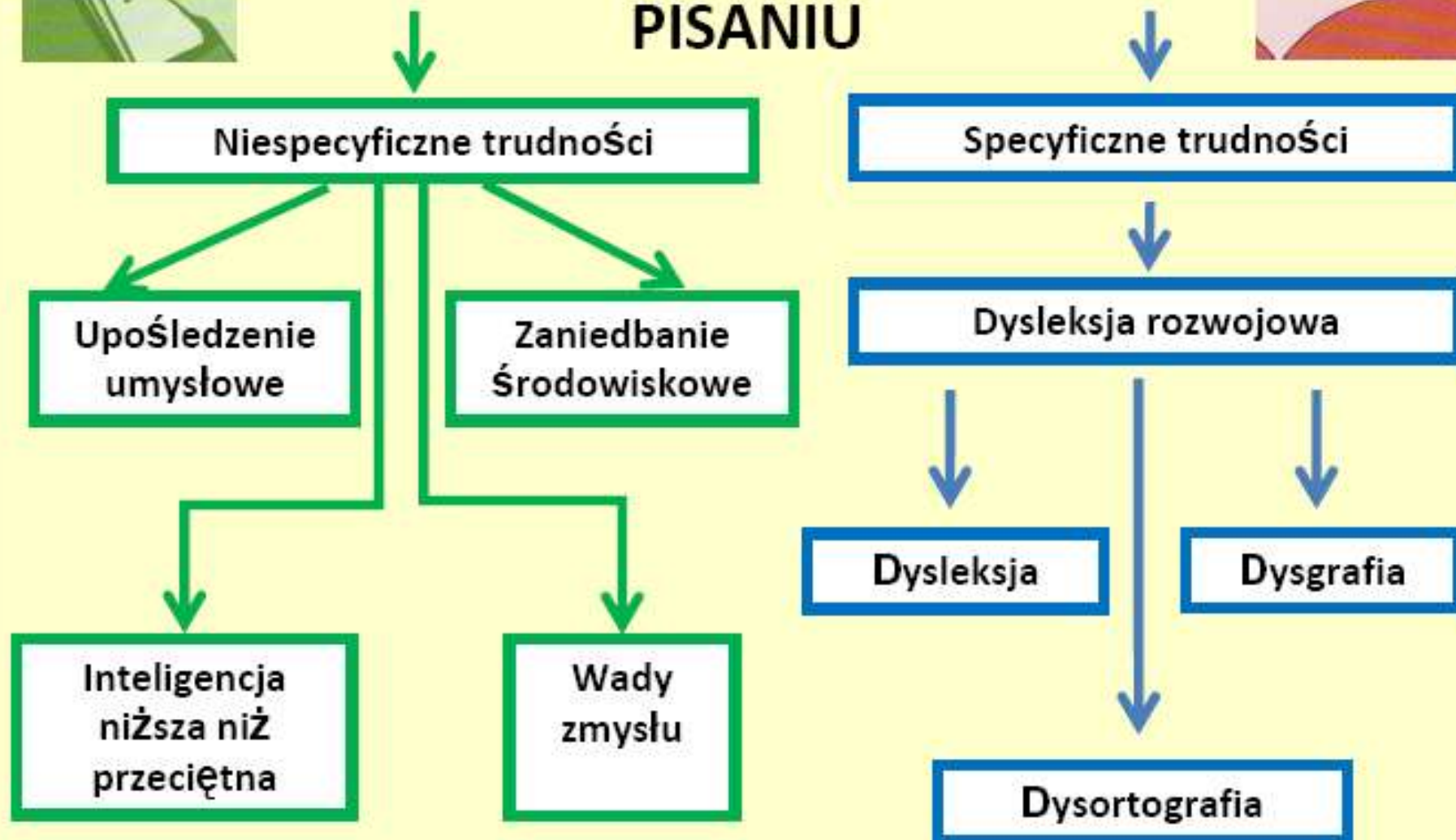
Dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi mogą kontynuować naukę w szkołach tzw. masowych, lecz potrzebują pomocy pedagogicznej w formie:

- zindywidualizowanego programu w zakresie treści programowych,
- zindywidualizowanego systemu wymagań i oceniania,
- metod nauczania dostosowanych do możliwości uczenia się tych dzieci, realizowanych przez specjalnie przygotowanych nauczycieli,
- odmiennych rozwiązań organizacyjnych.

O specyficznych trudnościach w nauce mówimy, jeśli niepowodzenia szkolne dotyczą tylko niektórych zakresów uczenia się i występują przy co najmniej przeciętnej inteligencji, a niejednokrotnie wysokiej sprawności intelektualnej, sprawnych narządach ruchu oraz zmysłach wzroku i słuchu, właściwej opiece wychowawczej i dydaktycznej.

TRUDNOŚCI W CZYTANIU I PISANIU

Trudności w czytaniu i pisaniu towarzyszą człowiekowi od momentu, w którym zaczął się posługiwać pismem.

Problemem tym zainteresowano się już w czasach antycznych. Jak podają M. Bogdanowicz (1994) oraz M. Maruszewski (za: G. Krasowicz), mieszkańcy starożytnego Rzymu – Waleriusz Maksymus i Pliniusz Starszy – opisali wypadek utraty „pamięci liter” w wyniku urazu głowy.

Zdaniem M. Bogdanowicz definicje dysleksji można podzielić na:

- **pedagogiczne**, zawierające określenie rodzaju trudności w nauce lub warunków ich powstania,
- **psychologiczne**, określające etiologię i patomechanizm trudności w czytaniu i pisaniu.

DYSLEKSJA ROZWOJOWA „specyficzne trudności w czytaniu i pisaniu u dzieci o prawidłowym rozwoju umysłowym” (M. Bogdanowicz, A. Wierzejewska 1998).

Stosowanie terminów: dysleksja, dysortografia i dysgrafia daje możliwość precyzyjnego określenia obszaru trudności i jest zgodne z etymologią tych terminów oraz obrazem klinicznym omawianych zaburzeń, gdy występują w izolacji.

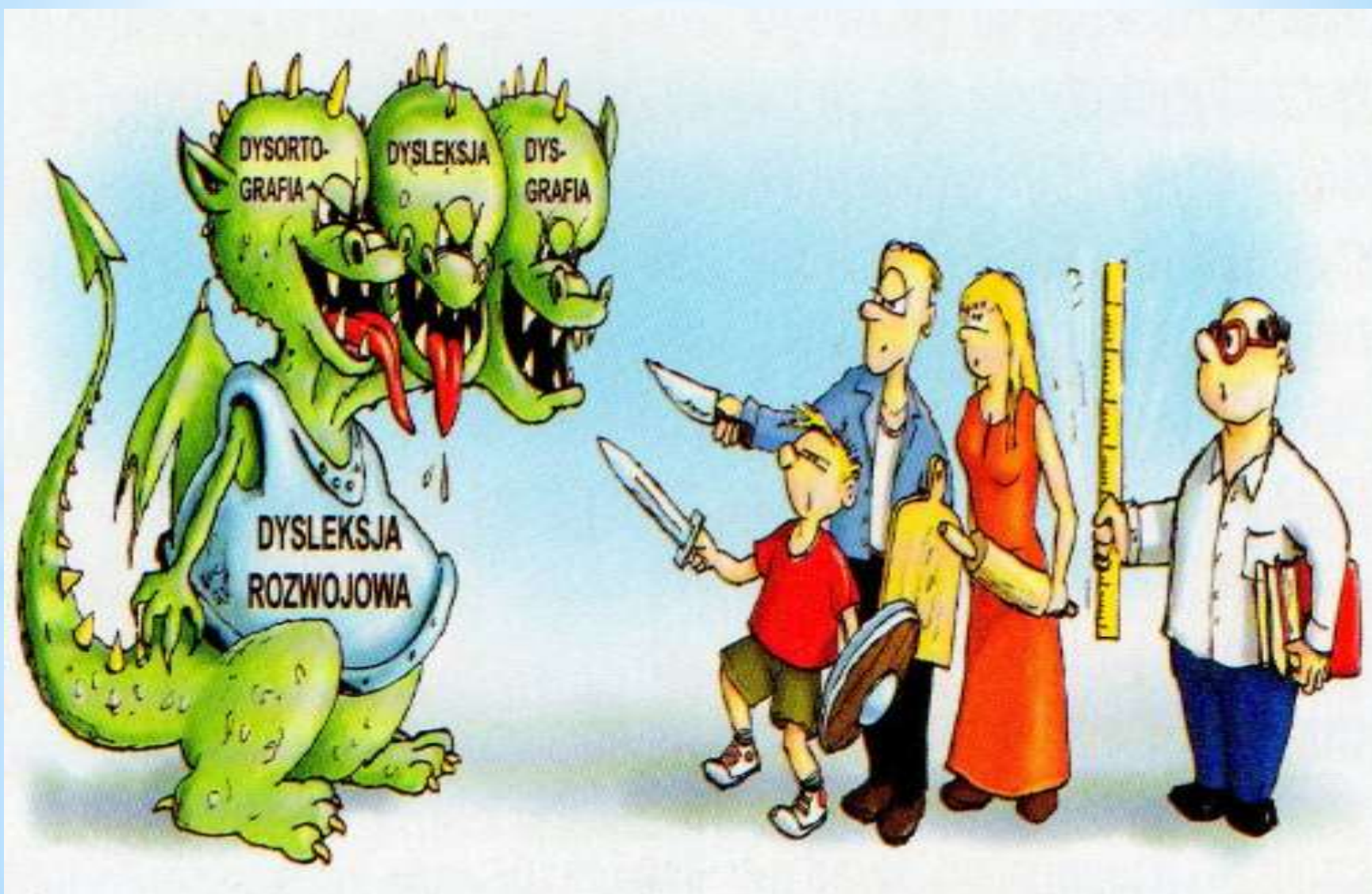
Szerokie ujęcie dysleksji rozwojowej

- **dysleksja** (z greckiego dys- trudność, niemożność, brak; lexis – słowa, z łacińskiego legere - czytać) to **określenie specyficznych trudności w czytaniu**
- **dysortografia** (z greckiego dys- trudność, niemożność, brak i orthos – prosty, prawidłowy; grapho - pisać, rysować) to **trudności w opanowaniu poprawnej pisowni**
- **dysgrafia** (z greckiego grapho - pisać, rysować) to **trudności w opanowaniu czytelnego, kształtnego pisma.**

Dysleksja rozwojowa

Rozwojowa oznacza, że symptomy występują u ucznia na każdym etapie rozwojowym, a trudności nie pojawiają się nagle i występują w nasilonym stopniu od początku nauki szkolnej.

Określenie **specyficzne** trudności w czytaniu i pisaniu oznacza, że występują one u dzieci o prawidłowej inteligencji.

DYSLEKSJA – MISTRZYNIĄ PARADOKSÓW

1. Dziecko jest inteligentne, a nie może się nauczyć tak prostych rzeczy, jak czytanie i pisanie.
2. Dysleksja rozwojowa to nie choroba, a jednak jest to jednostka nozologiczna, czyli syndrom zaburzeń wymieniony w międzynarodowych klasyfikacjach chorób (ICD-10 i DSM-IV).
3. Dziecko uczy się dużo więcej niż rówieśnicy, a jest posądzane o lenistwo.
4. Dziecko dużo czyta, pisze dodatkowe dyktanda, ale nie potrafi zapamiętać pisowni bardzo często powtarzających się wyrazów, na przykład *który*.
5. Dziecko zna zasady ortografii, lecz robi błędy ortograficzne.

6. Dziecko jest twórcze, natomiast nie potrafi wykonać zadań typu odtwórczego (np. układa mozaiki mi układanki tylko według własnego pomysłu, nie według wzoru. Wymyśla własne wiersze, natomiast nie pamięta żadnego ze znanych).
7. Dziecko wie, jak należy wykonać zadania matematyczne, lecz nie potrafi obliczyć w pamięci prostych działań arytmetycznych, nie umie też nauczyć się tabliczki mnożenia.
8. Dziecko dobrze widzi, a rysuje i pisze w sposób zwierciadlany.
9. Dziecko poprawnie się wypowiada i nie ma wady wymowy, lecz przekręca lub myli słowa podobne pod względem fonetycznym, ma trudności z przypomnieniem sobie nazw.
10. Słabi uczniowie z dysleksją stają się dobrymi studentami na studiach wyższych.

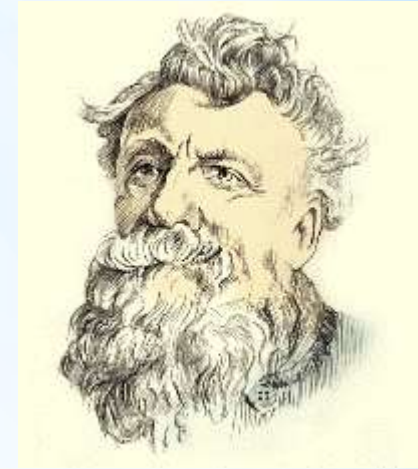
Wyniki badań statystycznych nad częstością występowania dysleksji oznaczają, że w każdej klasie można spotkać 4-6 dzieci (ok. 10 – 16 %) ze specyficznymi trudnościami w czytaniu i pisaniu o umiarkowanym nasileniu, a co najmniej jedno dziecko w klasie (ok. 4%) ma poważne trudności w uczeniu się czytania i pisania.

ZNANI DYSLEKTYCY

Auguste Rodin (1840–1917)

Jeden z największych rzeźbiarzy, twórca „Myśliciela”, był dyslektykiem. Dyrektor szkoły, do której uczęszczał młody Auguste, tak pisał do jego ojca: syn „w ogóle nie zna łaciny, jego pisownia i wypracowania są okropne. Auguste niczego się nie nauczy. Im prędzej pošlesz go do pracy, tym lepiej. Wątpię jednak, czy kiedykolwiek zarobi na swoje utrzymanie”.

Thomas Alva Edison (1847–1931)

Genialny wynalazca, samouk, twórca między innymi: żarówki, fonografu, kineskopu. Nigdy nie przyswoił sobie zasad ortografii, **miał też problemy z arytmetyką. W szkole nie mógł sobie poradzić, o czym pisał w pamiętniku. Wspomina: „a ja niemal uwierzyłem, że jestem matolem...”**.

Albert Einstein (1879–1955)

Autor teorii względności. Bardzo późno zaczął mówić, czytać nauczył się dopiero w wieku 9 lat. Miał też problemy z pisanem. Ze względu na słabą pamięć z trudem przyswajał wiedzę z różnych dziedzin. Duże braki wiedzy przyczyniły się do tego, że „oblał” swój pierwszy egzamin na studia. Dwukrotnie stracił pracę nauczyciela z powodu trudności związanych z dysleksją.

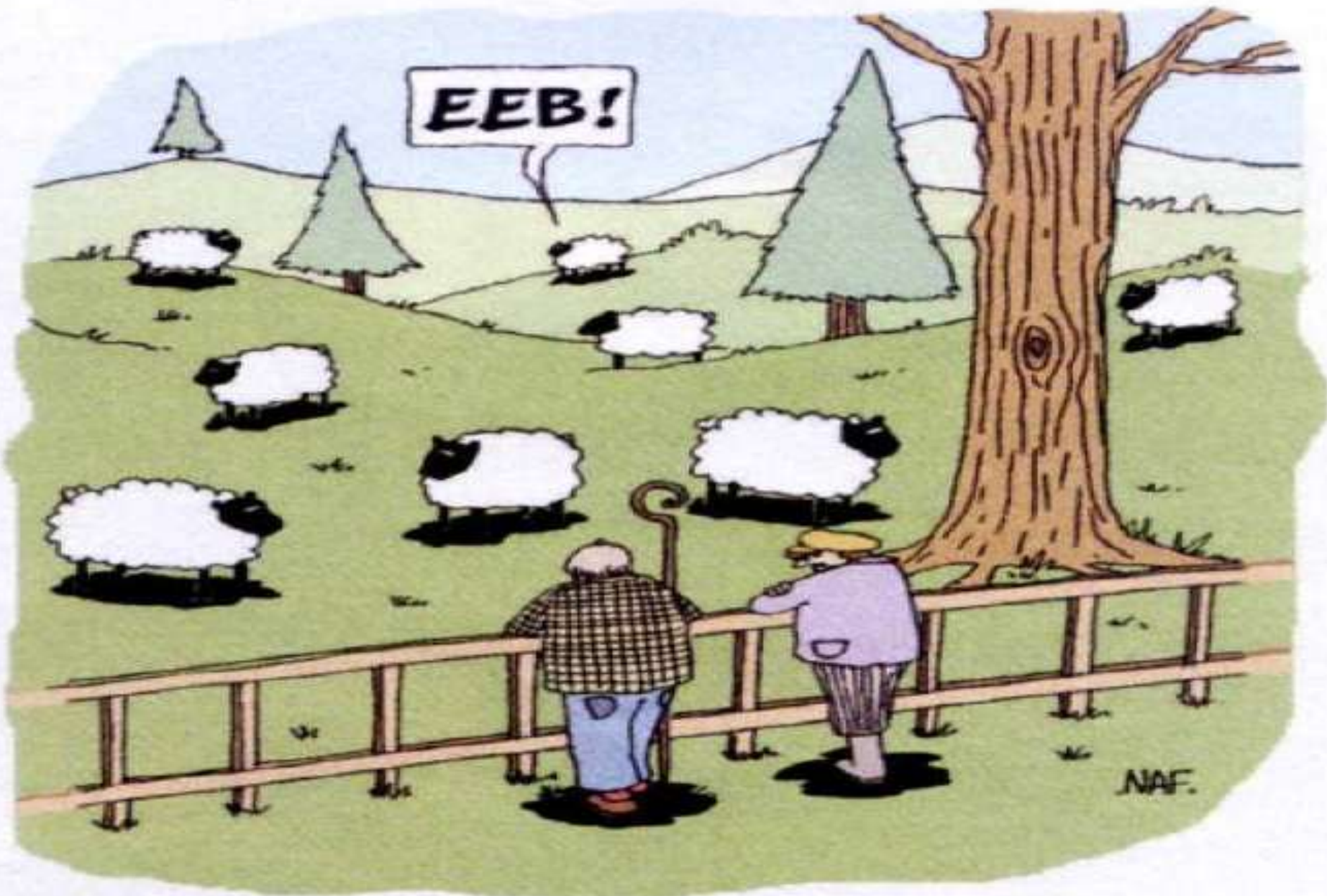
Hans Christian Andersen (1805–1875)

Pisarz duński, autor najpiękniejszych baśni, był dyslektykiem. Nawet jako osoba dorosła nigdy nie nauczył się pisać poprawnie i jego manuskrypty zawierają wiele błędów charakterystycznych dla dysleksji. W jednym z listów pisze o swoim nauczycielu: „Codziennie okazuje mi niechęć, a gdy w niedzielę rano przynoszę mu moje łacińskie ćwiczenia, przy każdym błędzie wstrząsa moją duszą, mówiąc mi najstraszliwsze prawdy. [...]”

Czy zdołamy przeczytać?

Zdognie z nanjwoymszi baniadmai
perzporawdzomyni na bytyrijskch
uweniretasytch nie ma zenacznia kojnoleść ltier
przy zpiasie dengao sołwa. Nwajżanszyeim jest,
aby prieszwa i otatsnia lteria była na siwom
mijsecu, ptzosałoe mgoą być w niaedziłe i w
dszalym caigu nie pwinono to sawrztać
polbemórw ze zozumierniem tksetu. Dzijee się
tak datgelo, ze nie czamyty wyszistkch lteir w
sołwie, ale cłae sołwa od razu.

NPDN PROTOTO - www.prototo.pl — To nasz dyslektyk

PRZYCZYNY I PATOMECHANIZMY SPECYFICZNYCH TRUDNOŚCI W UCZENIU SIĘ

PRZYCZYNY TRUDNOŚCI W UCZENIU SIĘ wg W. PILECKIEJ

GENETYCZNE

Trudności w uczeniu się występują w kolejnych pokoleniach i częściej w linii męskiej

ORGANICZNE I BIOLOGICZNE

Zwolennicy **kryterium organicznego** uważają, że trudności w uczeniu się mogą wynikać z minimalnych dysfunkcji mózgu, zaburzeń fizjologicznych lub biochemicznych, a także opóźnień w rozwoju CUN

Zwolennicy **kryterium biologicznego** ujmują szkodliwe czynniki w trzy grupy- działające na dziecko przed urodzeniem, w trakcie narodzin, w okresie po narodzinach.

SPOŁECZNE

Nieprawidłowe wychowanie w rodzinie, przedszkolu i szkole

PRZYCZYNY TRUDNOŚCI W CZYTANIU I PISANIU wg H. SPIONEK

Zaburzenie tempa i rytmu rozwoju psychoruchowego dziecka. Dotyczą one wąskiego zakresu i odnoszą się do funkcji elementarnych. Jako tzw. fragmentaryczne deficyty rozwojowe: opóźnienia i zakłócenia rozwoju percepcji wzrokowej, opóźnienia i zakłócenia rozwoju percepcji słuchowej, opóźnienia i zakłócenia rozwoju percepcji kinestetyczno-ruchowej oraz zaburzenia procesu lateralizacji, mogą występować w różnych konfiguracjach lub w sposób izolowany.

H. Spionek wskazywała, że w ostatnich latach coraz częściej przyjmuje się teorię „wieloprzyczynowości” w powstawaniu specyficznych trudności w czytaniu i pisaniu, „mając na uwadze cały splot niekorzystnych oddziaływań wychowawczo-dydaktycznych i kulturalno-społecznych”.

R. Masland, twierdzi, że do opanowania umiejętności czytania potrzebna jest współpraca obu półkul mózgowych.

A. Galaburdy i T. J. Kemper w swojej publikacji zwracają uwagę na zaburzenia w migracji komórek mózgowych.

G. Krasowicz wyróżnia teorie psychogenne i neurogenne, związane z etiologią rozwojowych zaburzeń czytania, uznając wśród nich za istotne:

- **teorie psychogenne**, które wiążą trudności w czytaniu z zaburzeniami rozwoju emocjonalnego,
- **teorie genetyczne**, zakładające dziedziczność dysleksji,
- **teorie zmian anatomicznych**, mówiące o minimalnych uszkodzeniach kory mózgowej w okresie prenatalnym i perinatalnym,
- **teorie funkcjonalnych zaburzeń ośrodkowego układu nerwowego (OUN)**, które zakładają opóźnienie jego dojrzewania,
- **teorie polietiologiczne**.

M. Bogdanowicz wymienia następujące koncepcje: genetyczną, opóźnionego dojrzewania CUN, organiczną, hormonalną oraz psychodysleksji. Żadna z koncepcji nie jest w pełni zweryfikowana, a potwierdzenie się danej koncepcji u konkretnego dziecka nie wyklucza wpływu pozostałych. Pierwotne przyczyny dysleksji powodują skutki, które są bezpośrednimi czynnikami wywołującymi to zaburzenie.

Należy mówić „o patomechanizmach dysleksji, ponieważ różne konfiguracje dysfunkcji leżą u podstaw specyficznych trudności w czytaniu i pisaniu, odmienne u różnych dzieci”.

**Różnorodność, jak i wieloczynnikowość
pierwotnych i wtórnych przyczyn powodujących
trudności w uczeniu się.**

RYZIKO DYSLEKSJI

Ryzyko dysleksji i dysleksję rozwojową stwierdzamy, gdy:

1. Rozwój umysłowy dziecka jest prawidłowy.
2. Występują istotne opóźnienia rozwoju funkcji percepcyjno-motorycznych.
3. Trudności w czytaniu i pisaniu występują od początku nauki szkolnej.
4. Objawy są nasilone i długotrwałe i nie ustępują **natychmiast** po podjęciu terapii pedagogicznej (wtedy możemy mówić już o dysleksji).

NIE rozpoznajemy dysleksji rozwojowej, gdy trudności w nauce:

1. Są jedynie wynikiem złego funkcjonowania narządów zmysłu (niedosłuch, wada wzroku).
2. Są efektem inteligencji niższej niż przeciętna lub upośledzenia umysłowego.
3. Są skutkiem schorzenia neurologicznego na przykład epilepsji.
4. Są **wyłącznie** wynikiem zaniedbania środowiskowego i dydaktycznego.

M. Crichley uważa, że symptomy dysleksji zmieniają się wraz z wiekiem i występują w połączeniu z trudnościami w czytaniu oraz pisaniu u dzieci w młodszych klasach szkolnych, a wśród objawów specyficznych trudności w czytaniu wymienia:

- *czytanie niepoprawne, częste błędy w czytaniu,*
- *pomijanie lub ponowne odczytywanie linijek w tekście,*
- *gubienie miejsca, w którym dziecko czyta,*
- *niepewność w czytaniu wyrazów wyglądających podobnie,*
- *trudności w dzieleniu dłuższych wyrazów na sylaby,*
- *pomijanie interpunkcji,*
- *przestawianie liter w wyrazie i niewłaściwe ich łączenie,*
- *trudności w wyszukiwaniu najistotniejszej myśli we fragmencie tekstu,*
- *trudności w przyswajaniu tabliczki mnożenia.*

Do specyficznych błędów w pisaniu autor zalicza:

- *słaby poziom prac pisemnych w porównaniu z odpowiedziami ustnymi,*
- *słaby poziom graficzny i estetyczny prac pisemnych,*
- *trudności z różnicowaniem liter, na przykład: t – d, b – p, n – u,*
- *niewłaściwy dobór liter do głosek podobnych fonetycznie, na przykład t – d, b – p,*
- *mylenie nazwy litery i głoski,*
- *niewłaściwe stosowanie małych i wielkich liter,*
- *trudności w różnicowaniu wyrazów podobnie brzmiących,*
- *dodawanie, odejmowanie, niewłaściwe umiejscawianie liter i wyrazów,*
- *zapisywanie wyrazu na różne sposoby,*
- *złe rozmieszczenie pracy pisemnej w przestrzeni,*
- *utratę wątku podczas zapisywania opowiadania,*
- *nieprawidłową interpunkcję.*

Błędy wzrokowe:

✓ mylenie liter:

- „w - m - n - u", np.: *don* (dom), *wanna* (manna),
- „o — a", np.: *dam* (dom),
- „l - t - ł", np.: *lała* (lata), *tłok* (tłok),
- „u - y", np. *gyra* (góra zamieniona na *gura*),
- „p - n - r", np.: *marna* (manna), *nań* (pan),
- „T - Ł - P - L", np.: Łódź, w której „Ł" ma laseczkę skierowaną w drugą stronę „l", *Łilip* (Filip), *Totwa* (Łotwa), „s - c", np. *macka* (maska),
- „n - z", np. *kona* (koza),
- „d - b - g - p", np.: *gada* (pada), *bada* (baba),

✓ pismo zwierciadlane:

- „E - 3", „l" odwrócone w drugą stronę,

✓ opuszczanie znaków diakrytycznych tj. (kropek, ogonków, kresek):

- *maka* (mąka), *mła* bez kropki nad „i", *siad* (ślad),

✓ **zmiana kolejności liter:**

- - no (on), /akta (latka),
- - „rz - ż”,
- - „ó - u”,
- - „ch - h”,

✓ **wielka - mała liter:** np.: Kro/, polacy, pasTa,

✓ **automatyzmy:** np. odruchowe pisanie „ch” zamiast „c” czy „rz” a nie „r”,

✓ **błędy interpunkcyjne** - często przecinek pojawia się tam, gdzie dziecko bierze oddech, a zdania potrafią być kilometrowe bez żadnych znaków przestankowy

Błędy słuchowe:

- ✓ **opuszczanie liter**, np. *spógłoska* (spółgłoska),
- ✓ **rozdzielanie wyrazów**, np. *o gon* (ogon),
- ✓ **mylenie liter z występującymi wcześniej lub później**, np. *lelen* (jeleń), *brekolczyk* (breloczek), *koko/e* lub *popoje* (pokoje),
- ✓ **mylenie głosek dźwięcznych i bezdźwięcznych**, czyli:
 - „p - b”, np.: *tabka*, *rypka*,
 - „t - d”, np.: *rzotkiewka*, *stadki*,
 - „f - w”, np.: *szawka*, *s f eter*,
 - „s - z”, np.: *roskas*, *łazka*,
 - „ć - dź”, np.: *bać*, *bydź*,
 - „sz - rz - ź”, np.: *kapelur*, *gulaż*,
 - „c - dz”, np.: *powlec*, *módz*,
 - „cz - dź”, np.: *ruszczka* (różdżka), *lidźba*,
 - „dsz - trz - cz”, np.: *przeczkole*, *pacz* (patrz),

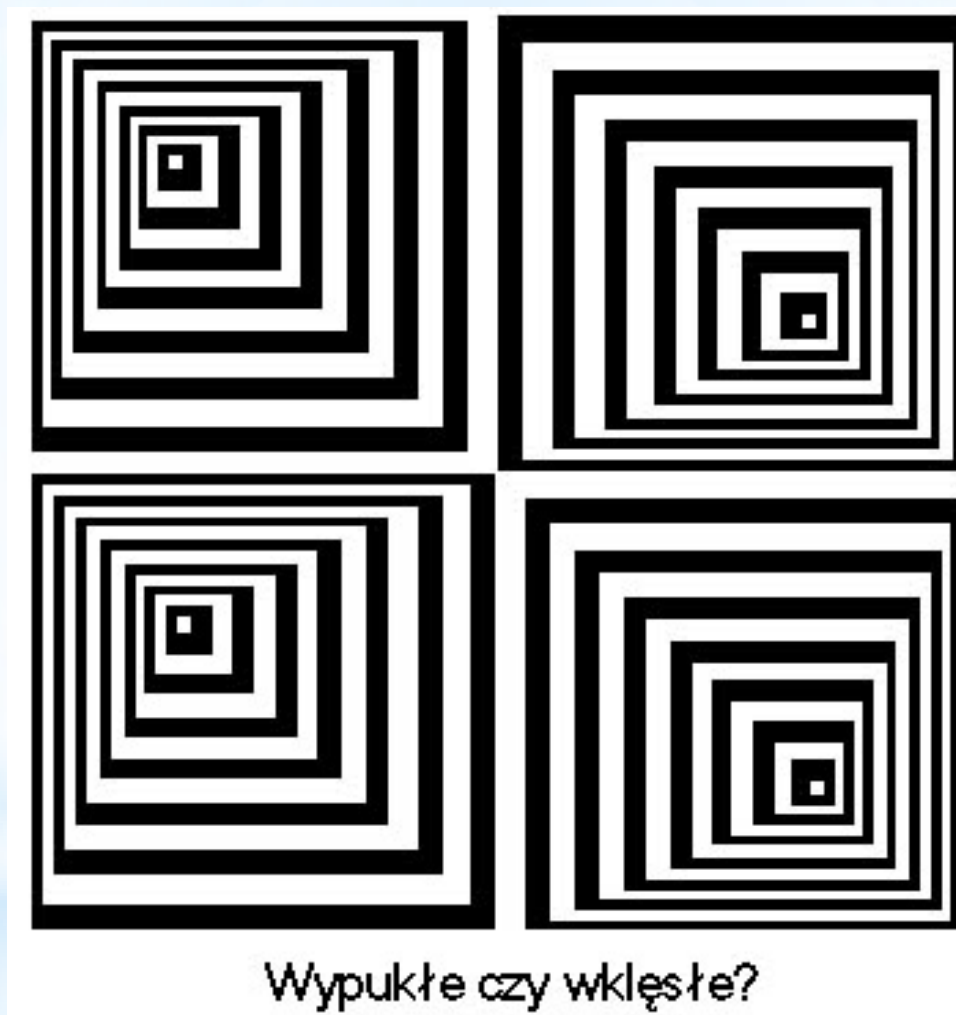
- ✓ **błędy z „i - j”,** np.: *iest* (jest), *Kasji* (Kasi),
- „u - ł”, np.: *nałuka*, *gupi*, *ałto*,
- ✓ **zmiękczenia₁** np.: *śano*, *siano*, *śfa* (siła), *zile* (źle),
- „ą - om - on - o - oł”, np.: *zdjof*, *babka*,
- „ę - em - en - eł”, np. *tęperamęt*,
- ✓ **zniekształcenia₁** np. *kuberznuk* (Kopernik).

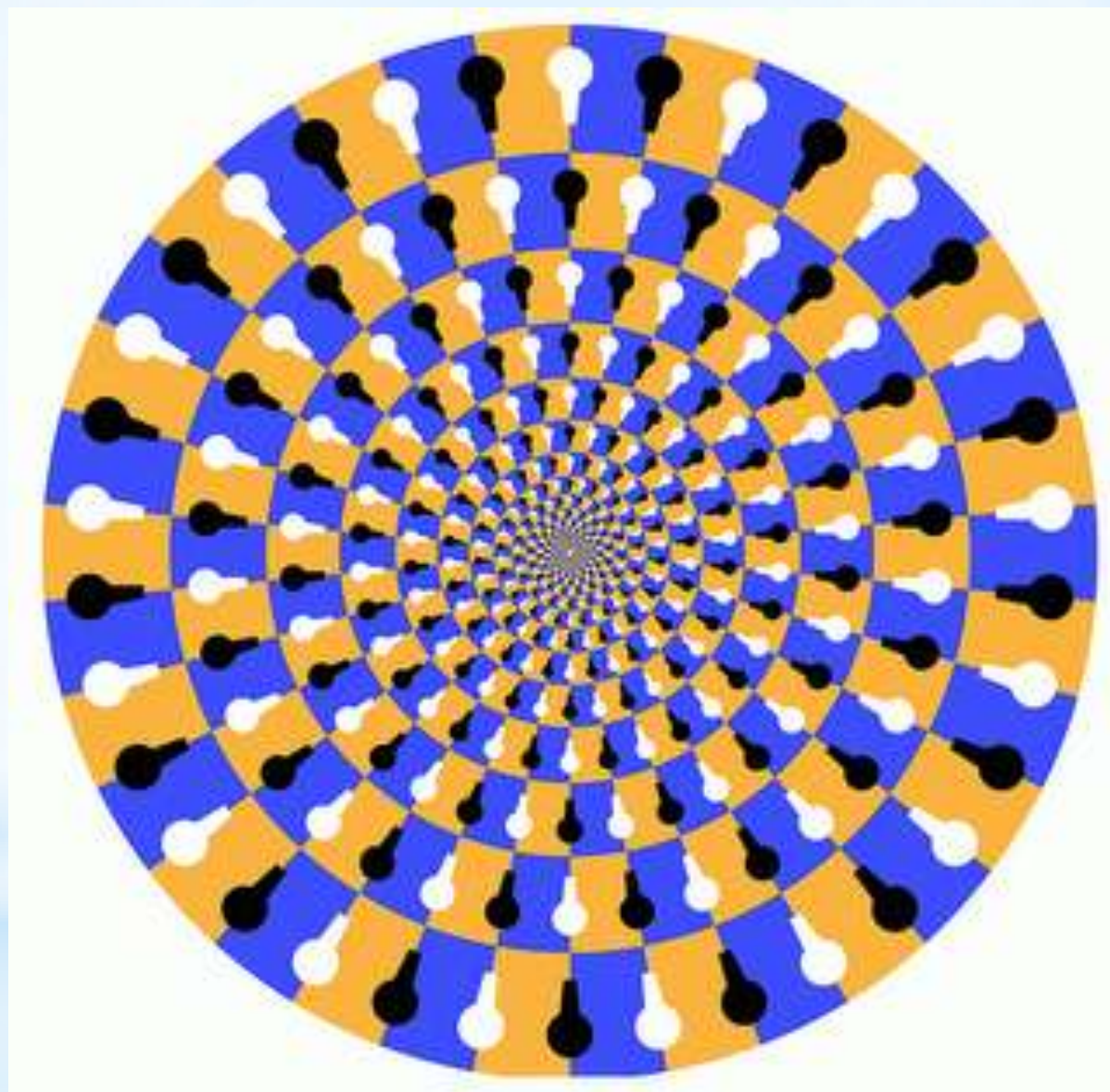
Występowanie określonych objawów związanych ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się zależy od deficytów, które spowodowały te trudności:

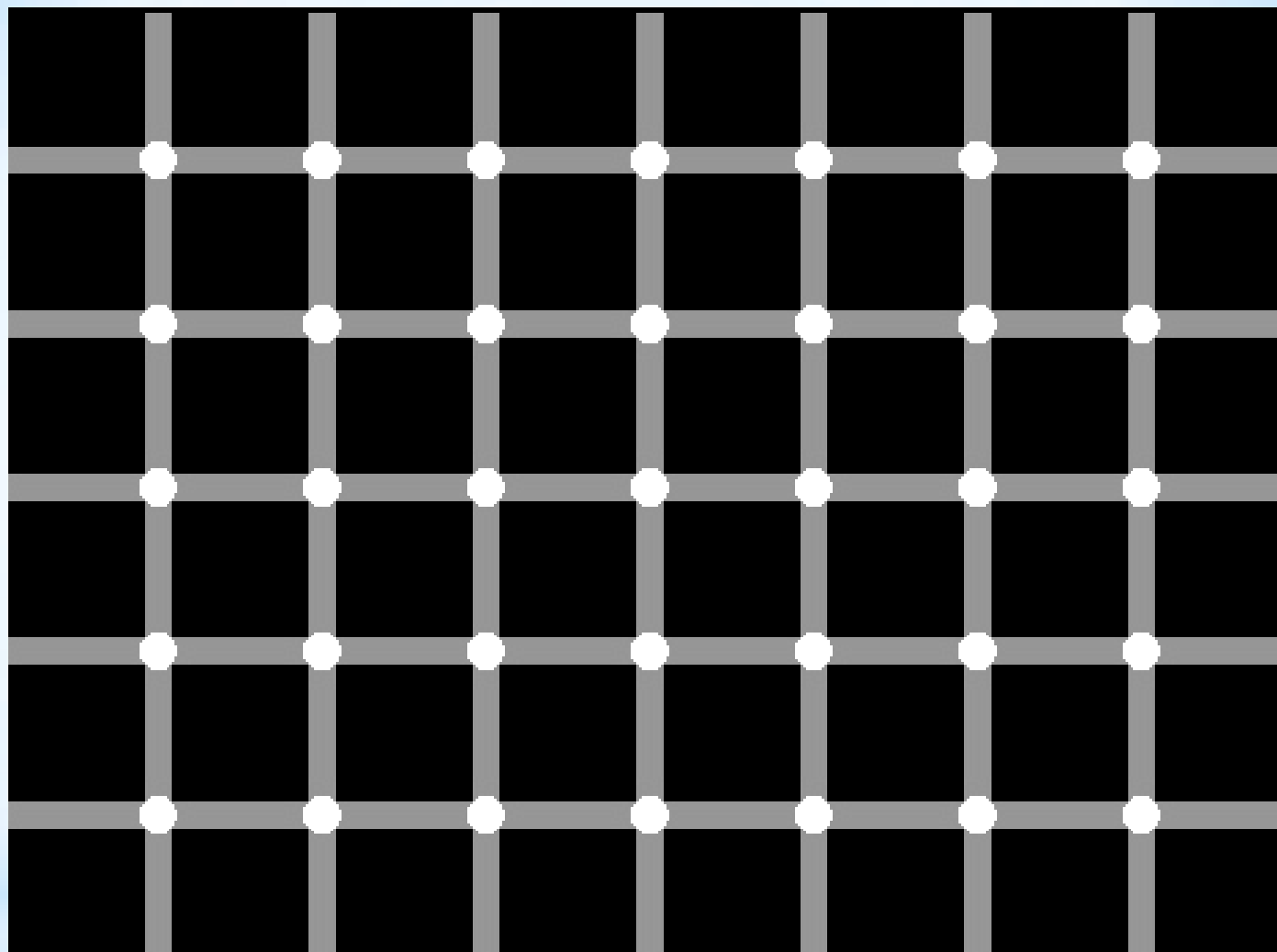
- zaburzenia percepcji wzrokowej,
- zaburzenia percepcji słuchowej,
- zaburzenia lateralizacji i orientacji w schemacie ciała,
- nadpobudliwość psychoruchową,
- obniżoną zdolność myślenia pojęciowego,
- zaburzenia koordynacji wzrokowo-ruchowej, integracji percepcyjno-motorycznej,
- zaburzenia uczenia się wzrokowo-słuchowego, integracji percepcyjnej,
- zaburzenia pamięci,
- zaburzenia rozwoju mowy (G. Krasowicz).

Według M. Bogdanowicz, najważniejsze objawy wskazujące na zaburzenia funkcji wzrokowych to:

- niechęć do zabaw angażujących wzrok,
- prymitywne graficznie, schematyczne, ubogie w szczegóły rysunki,
- mylenie liter zbliżonych pod względem kształtu, na przykład: m – n, u – y, k – h, d – g,
- trudności z przypominaniem sobie liter rzadziej występujących, na przykład: ł, g, f.

POLICZ SOBIE CZARNE KROPKI

www.wieprzu.gli.pl

Charakterystyczne objawy zaburzeń funkcji słuchowych:

- trudności z nauką wierszy, piosenek,
- trudności z zabawami wymagającymi wydzielania głosek z wyrazu,
- trudności z syntetyzowaniem głosek i różnicowaniem głosek podobnych fonetycznie,
- trudności z pisanem ze słuchu, pisownia fonetyczna,
- trudności z dokonywaniem analizy i syntezy głoskowej i sylabowej oraz z różnicowaniem głosek,
- zaburzenia językowe, na przykład mylenie nazw podobnych fonetycznie, lecz różnych znaczeniowo.

Wśród objawów zaburzeń funkcji ruchowych autorka wyróżnia:

- ogólną niewielką sprawność ruchową, niezgrabność, niechęć do uprawiania sportów,
- trudności z samodzielnym wykonaniem czynności samoobsługowych,
- niechęć do zabaw manipulacyjnych, konstrukcyjnych,
- nieprawidłowe nawyki ruchowe,
- brak kontroli napięcia mięśniowego rąk,
- brzydkie, mało czytelne pismo, nieestetyczne zeszyty, trudności w rysowaniu.

Charakterystyczne objawy zaburzeń lateralizacji, które towarzyszą czynności czytania i pisanania:

- inwersja statyczna,
- inwersja dynamiczna,
- opuszczanie lub dodawanie liter, sylab, wyrazów,
- błędne odtwarzanie liter,
- pismo zwierciadlane.

Fakt występowania u uczniów specyficznych trudności w uczeniu się nakłada na nauczycieli, pedagogów i psychologów obowiązek organizacji specjalistycznej pomocy w formie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, dydaktyczno - wyrównawczych, socjoterapeutycznych, a także organizowania w szkole klas i świetlic terapeutycznych.

Zakres, charakter, rodzaj i czas udzielanej pomocy uzależnia się od indywidualnych potrzeb dziecka. Jest to niezwykle ważne zwłaszcza dla jego dalszego rozwoju psychospołecznego.

Wychowawca w ramach profilaktyki pierwszorzędowej może m.in.:

- zapewnić pomoc uczniom mającym trudności w uczeniu się, pochodzącym z rodzin dysfunkcyjnych, przejawiających zaburzenia zachowania,
- kierować dzieci z grup ryzyka do psychologa lub pedagoga w celu przeprowadzenia wstępnej diagnozy,
- współpracując z psychologiem lub pedagogiem szkolnym i w porozumieniu z rodzicami, kierować ucznia do poradni psychologiczno-pedagogicznej albo do innej instytucji udzielającej pomocy specjalistycznej,
- udzielać informacji o specjalistycznej pomocy pozaszkolnej.

Osoby z dysleksją nie powinny być uważane za osoby z trudnościami w uczeniu się, ale za takie, które mają odmienne zdolności i sposób uczenia się, które należy objąć specjalistyczną pomocą, zrozumieniem i wsparciem ze strony nauczycieli (prof. A. Galaburda).

MOCNE STRONY OSÓB Z DYSLEKSJĄ

wg. G. Reid i J. Kirk

**holistyczny (kompleksowy) sposób patrzenia na świat,
prowadzący do odkrycia rozwiązań i problemów**

Kreatywność

wysoko rozwinięta umiejętność myślenia analitycznego

ponadprzeciętne często zdolności matematyczne

uzdolnienia artystyczne

wysoko rozwinięta zdolność abstrakcyjnego myślenia

bogata pamięć kolorów i zdolność do tworzenia kombinacji polisensorycznych (łączenia różnych zmysłów)

DEKALOG DLA NAUCZYCIELA UCZNIÓW DYSLEKTYCZNYCH

NIE

- Nie traktuj ucznia jak chorego, kalekiego, niezdolnego, złego lub leniwego.
- Nie karz, nie wyśmiewaj ucznia w nadziei, że zmobilizujesz go do pracy.
- Nie łudź się, że uczeń „sam z tego wyrośnie”, „weźmie się w garść”, „przysiądzie fałdów”.
- Nie spodziewaj się, że kłopoty ucznia pozbawionego specjalistycznej pomocy ograniczą się do czytania i pisania i znikną same w młodszych klasach szkoły podstawowej.
- Nie ograniczaj uczniowi zajęć pozalekcyjnych, aby miał więcej czasu na naukę, ale i nie zwalniaj go z systematycznych ćwiczeń i pracy nad sobą.

TAK

- Staraj się zrozumieć swojego ucznia, jego potrzeby, możliwości i ograniczenia, aby zapobiec pogłębianiu się jego trudności szkolnych i wystąpieniu wtórnych zaburzeń nerwicowych.
- Spróbuj, jak najwcześniej, zaobserwować trudności dziecka: na czym polegają i co jest ich przyczyną. Skonsultuj problemy dziecka ze specjalistą (psychologiem, logopedą, pedagogiem, a w razie potrzeby z lekarzem).

- Aby jak najwcześniej pomóc uczniowi: ustal kontrakt pomiędzy sobą, rodzicami i dzieckiem, który określa reguły współpracy: dziecko uczyń odpowiedzialnym za pracę nad sobą, rodziców za pomaganie dziecku, a nauczyciela za bycie doradcą,
 - zaobserwuj podczas codziennych lekcji, co najskuteczniej pomaga dziecku,
 - bądź w stałym kontakcie z jego nauczycielem - terapeutą i korzystaj z jego wskazówek.
- Nagradzaj dziecko za wysiłek i pracę, a nie za jej efekty.

KOLOROWY TEST

Nazwij kolory jakich użyto do napisania poniższych wyrazów
ZRÓB TO W CIĄGU 15 sekund!!!

ŻÓŁTY NIEBIESKI POMARAŃCZOWY
CZARNY CZERWONY ZIELONY
FIOLETOWY ŻÓŁTY CZERWONY
POMARAŃCZOWY ZIELONY CZARNY
NIEBIESKI CZERWONY FIOLETOWY
ZIELONY NIEBIESKI POMARAŃCZOWY

Jeżeli robiłeś to w szybkim tempie to
nastąpił konflikt między półkulami mózgowymi!
PRAWA - próbuje nazwać kolory... natomiast
LEWA - analizuje definicje wyrazów.

Dziękuję za uwagę